

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

21 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte - Toma Nadejda,

Judecători - Guzun Ion și Catan Liliana,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Rusu Serghei în numele inculpatului Zavalișca Serghei, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 31 mai 2021 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2022, în cauza penală în privința lui

*Zavalișca Serghei XXXXX, născut la
XXXXX, domiciliat în XXXXX*

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond: 02.02.2021 - 31.05.2021;

Instanța de apel: 22.06.2021 - 17.05.2022;

Instanța de recurs: 13.09.2022 - 21.12.2022.

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 31 mai 2021, *Zavalișca Serghei XXXXX* a fost recunoscut vinovat și condamnat în comiterea infracțiunilor prevăzute la:

- art. 151 alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă în formă de închisoare pe un termen de 12 (doisprezece) ani și 6 (șase) luni, cu executare în penitenciar de tip închis;

- art. 349 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă în formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) an, cu executare în penitenciar de tip semiînchis;

- art. 287 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă în formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) an și 6 (șase) luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin

cumul parțial al pedepselor aplicate în baza art. 151 alin. (4), art. 349 alin. (1), art. 287 alin. (1) Cod penal, definitiv i s-a stabilit o pedeapsă în formă de închisoare pe un termen de 13 (treisprezece) ani și 8 (opt) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

S-a încasat din contul lui Zavalișca Serghei în bugetul de stat cheltuielile judiciare, în sumă de 18 746,29 lei (optsprezece mii șapte sute patruzeci și șase, 29) lei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

1.1. Pentru a pronunța sentința adoptată, prima instanță, *în fapt*, a reținut că Zavalișca Serghei, la data de 11.03.2019, aproximativ la ora 21:45, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se pe teritoriul domiciliului propriu situat în XXXXX în care locuiește împreună cu mama Zavalișca Elena, ultima a apelat după ajutor la organele de poliție pentru a fi stopate acțiunile ilegale ale primului îndreptate împotriva sa, în urma cărui fapt la fața locului s-au deplasat colaboratorii de poliție al Inspectoratului de poliție, OS al SP nr. 1, inspector superior Moscalu Oleg și inspectorul superior Bulai Andrei, care sunt persoane cu funcție de răspundere în conformitate cu prevederile art. 123 Cod penal, și cu scopul de a sista activitatea de serviciu a acestora, precum și schimbării caracterului lor în interesul său, a devenit agresiv, adresându-se în privința angajaților de poliție cu cuvinte necenzurate, i-a amenințat cu moartea și cu vătămarea integrității corporale și a sănătății, fiindu-i incriminată comiterea infracțiunii prevăzute la art. 349 alin. (1) Cod penal.

Tot el, Zavalișca Serghei, la data de 20 noiembrie 2019, aproximativ la ora 23:00, aflându-se pe strada Serghei Lazo din s. Slobozia, r-nul Ștefan Vodă, fiind în stare de ebrietate alcoolică, din intenții huliganice, încălcând grosolan ordinea publică, manifestând o vădită lipsă de respect față de societate, având un comportament agresiv, s-a adresat cu cuvinte necenzurate și a amenințat cu aplicarea violenței pe lucrătorii medicali Carai Alexei, Ceban Anatolii și Moscalu Victor, și având în mână un par de lemn, a deteriorat un geam și parțial girofarul la automobilul de serviciu al ambulanței de model "Hyundai" cu n/î XXXXX, fiindu-i incriminată comiterea infracțiunii prevăzute la art. 287 alin. (1) Cod penal.

Tot el, Zavalișca Serghei, la data de 10 noiembrie 2020, ora exactă nefiind posibil de stabilit, fiind în stare de ebrietate, aflându-se în ospeție la domiciliul cet. Iurii Prutean, situat în sat. Slobozia, r-nul Ștefan Vodă, în urma unui conflict apărut cu ultimul, urmărind scopul vătămării integrității corporale și sănătății altei persoane, i-a aplicat cet. Prutean Iuri, multiple lovituri cu pumnii, picioarele și cu un băț din lemn, peste diferite părți ale corpului. Potrivit Raportului de expertiză judiciară nr. 202030C0085 din 24 decembrie 2020, s-a stabilit că moartea cet. Prutean Iuri XXXXX a.n. XXXXX, a survenit în rezultatul șocului traumatic și hemoragic combinat. Trauma cranio-cerebrală închisă. Hemoragii în țesuturile moi pericraniene. Hemoragii subarahnoidiene și intracerebrale a emisferei dreapta a creierului. Sânge în ventriculele cerebrale. Hemoragii secundare în trunchi cerebral, ce se confirmă prin datele necropsiei medico-legale a cadavrului,

confirmate histologic. La examinarea medico-legală a cadavrului cet. Prutean Iuri, s-a depistat: șoc traumatic și hemoragic combinat. Trauma cranio-cerebrală închisă. Hemoragii în țesuturile moi pericraniene. Hemoragii subarahnoidiene și intracerebrale a emisferei dreapta a creierului. Sânge în ventriculele cerebrale. Hemoragii secundare în trunchi cerebral. Paisprezece plăgi contuze ale capului. Echimoze extinse a antebrațului drept. Tumefiere și edem posttraumatic pe suprafața dorsală a mâinilor bilateral. Fractura transversală a ambelor oase a antebrațului stâng în 1/3 medie cu hemoragii difuze în țesuturile moi adiacente și mușchii profunzi, ce au fost produse prin acțiunea traumatică cu un corp dur, contondent cu suprafața de interacțiune limitată, posibil (rangă confecționată din lemn) prin mecanism de lovire, cu 2-3 ore până la deces, au caracter vital, posibil în timpul și circumstanțele indicate în ordonanță, sunt în legătură directă cu decesul și în comun după criteriul pericolului pentru viață se califică ca vătămare corporală gravă, fiindu-i incriminată comiterea infracțiunii prevăzute la art. 151 alin. (4) Cod penal.

2. Nefiind de acord cu sentința nominalizată, împotriva acesteia a declarat apel *avocatul Serghei Rusu în numele inculpatului Zavalîșca Serghei*, care a solicitat admiterea apelului, casarea integrală a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care să fie dispusă achitarea lui Zavalîșca Serghei în comiterea infracțiunilor incriminate.

La motivarea apelului a fost invocat că pe baza declarațiilor contradictorii ale martorilor audiați pe caz, fără ca cel puțin una din ele să se refere la Zavalîșca Serghei în mod direct și să reflecte cum acesta ar fi comis infracțiunea prevăzută la art. 151 alin. (4) Cod penal în privința lui Prutean Iuri, or instanța constată cu certitudine că acesta a pătruns în casa lui Prutean Iuri și l-a supus agresiunii fizice, fără a examina ora și împrejurările în care această infracțiune a avut loc, nu a răspuns la întrebarea cum pe timp de noapte Zavalîșca Serghei, persoană cu retard mental nu avea nici o urmă de sânge pe haine sau pantofi, sau cum în lipsa energiei electrice cei doi au consumat băuturi alcoolice și ulterior Zavalîșca Serghei l-ar fi omorât și așezat pe pat. În acest sens, în lipsa oricărei examinări, nu unei „examinări minuțioase” cum apreciază instanța la fila 10 din sentință, în mod ilegal, Zavalîșca Serghei a fost condamnat la 14 ani de închisoare.

Suplimentar, a considerat că instanța de judecată de la bun început s-a manifestat în defavoarea inculpatului, fapt care se confirmă prin respingerea cererilor și demersurilor părții apărării însoțită de ignorarea totală a drepturilor procesuale ale inculpatului, ignorarea vădită și premeditată a drepturilor lui la un proces echitabil, garantate de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care privite în ansamblu, nu pot fi caracterizate altfel, decât proceduri care se cataloghează ca o încălcare gravă față de principiile de bază ale unui proces judiciar echitabil, conduse cu desconsiderarea totală a drepturilor părții apărării, care prezintă o încălcare fundamentală a dreptului inculpatului la un proces echitabil.

A mai indicat că, în timpul dezbaterilor judiciare, partea acuzării nu a prezentat nici un contraargument împotriva poziției părții apărării, lăsând-o necombătută, lipsind total legătura de cauzalitate între circumstanțele invocate de acuzare și materialele cauzei. Or, partea apărării a prezentat în instanța de judecată mai multe cereri privind efectuarea expertizelor repetate, audierea martorilor, audierea experților, asigurarea prezenței specialistului pentru a audia inculpatul, instanța însă, limitându-se la o frază generală, precizând că „... .. în cadrul ședinței de judecată, avocatul Rusu Serghei în interesele lui Zavalîșca S. a înaintat o cerere privind efectuarea expertizei psihologice psihiatrice în comisie, instanța de judecată a respins cererea ca fiind neîntemeiată, deoarece conform prevederilor art. 146 alin. (11) CPP, expertiza judiciară în comisie se dispune în cazul în care expertizele judiciare efectuate anterioare prezintă concluzii divergente. La materialele cauzei nu sunt divergențe în concluzii experților, astfel din aceste circumstanțe instanța de judecată a respins cererea avocatului ca neîntemeiată”.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2022 a fost admis, din alte motive apelul declarat, casată parțial sentința, în latura penală și pronunțată o nouă hotărâre potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, după cum urmează:

Zavalîșca Serghei, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 287 alin. (1) Cod penal, în baza art. 2, pct. 1 a Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, a fost liberat de la executarea pedepsei.

Lui Zavalîșca Serghei, recunoscut vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 151 alin. (4) și 349 alin. (1) Cod penal, i s-au stabilit următoarele pedepse: în baza art. 151 alin. (4) Cod penal, închisoare pe un termen de 12 (doisprezece) ani și 6 (șase) luni, cu executare în penitenciar de tip închis, iar în baza art. 349 alin. (1) Cod penal închisoare pe un termen de 1 (unu) an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 13 (treisprezece) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În rest, celelalte dispoziții au fost menținute fără modificări.

3.1. Pentru a se pronunța în sensul dat, instanța de apel a relevat că informațiile relevate din declarațiile martorului Vartic Zinaida denotă faptul că Zavalîșca Serghei deseori venea în ospeție la Prutean Iuri, însă nu cunoaște dacă aceștia consumau băuturi alcoolice împreună.

Martorul Carai Ghenadie, care a declarat că la data de 10 noiembrie 2020, după amiaza l-a observat pe vecin cum venea la domiciliu cu o pâine în mână. Ulterior, l-a văzut pe Zavalîșca Serghei cum striga la niște vecini. Nu a observat dacă acesta a mers în ospeție la Prutean Iuri, în schimb seara l-a văzut/auzit cum în nemijlocita apropiere a domiciliului lui Prutean Iuri, pe câmp, Zavalîșca Serghei foarte tare striga.

Instanța de apel a reținut că potrivit declarațiilor oferite de către martorul Carai Ghenadie la etapa de urmărire penală (f.d. 52, vol. I) acesta a declarat că Zavalîșca Serghei se deplasa în direcția domiciliului cet. Prutean Iuri, fiind vizibil în stare de ebrietate.

Faptul că inculpatul Zavalîșca Serghei a consumat vin și se afla în stare de ebrietate este confirmat prin declarațiile martorului Ceban Svetlana care a declarat că, Zavalîșca Serghei a fost la ea și l-a ajutat 2 zile la săpat în grădină, dânsa i-a dat bani pentru țigări și i-a mai dat o sticlă de 2,5 l cu vin, cât și prin declarațiile martorului Zavalîșca Andrei care a declarat că Zavalîșca Serghei vizibil se afla în stare de ebrietate alcoolică, avea cu sine o sticlă de bere și era îmbrăcat într-o scurtă de culoare surie și pantaloni de culoare surie, împreună au servit berea.

Tot prin declarațiile martorului Zavalîșca Andrei se confirmă că Zavalîșca Serghei i-a spus că l-a maltratat fizic pe Prutean Iuri, în urma unei neînțelegeri.

Suplimentar, prin Raportul de expertiză judiciară nr.202030P0177 din 13 noiembrie 2020, s-a stabilit că în baza examinării medico-legale a cet. Zavalîșca Serghei XXXXX, a.n. XXXXX, s-au depistat: excoriație pe suprafața anterioară a antebrațului drept, ce au fost cauzate prin acțiunea traumatică prin mecanism de alunecare a unui obiect dur, contondent cu suprafața de interacțiune limitată, posibil în timpul și circumstanțele indicate în ordonanță și se califică ca vătămare corporală neînsemnată (f.d. 160, vol. I).

Totodată, instanța a mai reținut că Zavalîșca Serghei este subiect al infracțiunii, putând fi supus răspunderii penale, or conform Raportului de expertiză judiciară nr. 202036S0117 din 16 decembrie 2020, prin care s-a stabilit că în momentul săvârșirii infracțiunii ce i se impută cet. Zavalîșca Serghei XXXXX nu suferea de o tulburare psihică cronică și evolutivă, prezenta diagnosticul „Retard mental moderat”, gradul nedezvoltării cognitive nu este de grad sever, nu echivalează cu noțiunea de demență sau alienație mentală, nu-i abolește discernământul, numitul avea capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor sale păstrată, deci a acționat cu discernământ. În caz dacă în instanța de judecată va fi probată vinovăția cet. Zavalîșca Serghei XXXXX în momentul comiterii infracțiunii incriminate, expertul judiciar psihiatru pledează ca ultimul să fie recunoscut Responsabil de fapta ce i se impută. În prezent, învinuitul Zavalîșca Serghei XXXXX nu suferă de careva maladie psihică cronică, prezintă dg: „Retard mental moderat”. Conform stării psihice sus-numitul are capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor sale păstrată, este apt de a acționa cu discernământ. La moment sus-numitul poate să se înfățișeze în fața organelor de urmărire penală și a instanței de judecată pentru a fi tras la răspundere penală. Actualmente, conform stării psihice Zavalîșca Serghei XXXXX nu prezintă pericol pentru societate, nu necesită aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter medical, nu necesită internarea într-o instituție psihiatrică la tratament prin constrângere. În caz de detenție i se recomandă supravegherea psihiatrului din penitenciar (la necesitate) (f.d. 174, vol. I).

Generalizând cele indicate supra, instanța de apel a ajuns la concluzia că vinovăția

lui Zavalîșca Serghei XXXXX în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 151 alin. (4) Cod penal este dovedită în afara oricăror dubii.

Concomitent, instanța notat că prima instanță, conform prevederilor art. 314 Cod de procedură penală, judecând cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, a audiat inculpatul, succesorul părții vătămate, martorii, a cercetat materialele administrate de organul de urmărire penală, pe care le-a apreciat în mod obiectiv, ce au format convingerea instanței că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunilor imputate a fost dovedită integral.

Instanța de apel, respectând prevederile art. 414 Cod de procedură penală, a supus unei verificări minuțioase toate probele administrate în cauză, le-a dat o apreciere justă, din punct de vedere al pertinentei și concludenței, și a conchis asupra temeiniciei soluției pronunțate de prima instanță privind vinovăția lui Zavalîșca Serghei XXXXX în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 151 alin. (4), art. 349 alin. (1) și art. 287 alin. (1) Cod penal.

Subsidiar, instanța de apel a subliniat că infracțiunea prevăzută la art. 287 alin. (1) Cod penal, după caracterul și gradul prejudiciabil, prin prisma art. 16 Cod penal se clasifică ca fiind mai puțin gravă, pentru săvârșirea căreia legea prevede în calitate de pedeapsă amendă în mărime de la 550 la 1050 unități convenționale sau muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau închisoare de până la 3 ani.

La data de 24 decembrie 2021, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr.243 din 24.12.2021, care a fost publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.325-333 la 31 decembrie 2021.

În conformitate cu art. 2 alin. (1) al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021, procesul penal se încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare referitor la infracțiunea săvârșită până la adoptarea prezentei legi pentru care Codul penal nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 prevede drept pedeapsă principală maximă cu închisoare pe un termen de 7 ani, iar potrivit alin. (2) din aceeași normă, procesul penal în privința infracțiunilor ușoare, mai puțin grave și grave, săvârșite până la adoptarea prezentei legi de persoane care, la data comiterii infracțiunii, nu atinseseră vârsta de 18 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la faza de judecare a cauzei.

Potrivit art. 2 alin. (3) al Legii privind amnistia nr. 243 din 24 decembrie 2021, încetarea procesului penal conform alin. (1) și (2) din aceeași lege, are loc cu acordul scris al persoanei inculpate.

Alin. (4) al aceluiași articol stipulează că, în privința persoanei care refuză încetarea procesului penal, conform alin. (1)-(3) din prezentul articol, instanța de judecată, la pronunțarea sentinței, poate hotărî încetarea procesului penal dacă, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată,

inculpatul întrunește criteriile stabilite la art.1 și nu cade sub incidența art. 6.

Ulterior, instanța de apel s-a referit la individualizarea pedepsei penale pe celelalte capete de acuzare, stabilind că infracțiunile săvârșite fac parte din categoria celor grave și ușoare, succesorul părții vătămate a declarat că îl iartă și nu a solicitat pretenții de ordin material față de inculpat, de lipsa antecedentelor penale și de caracterul retributiv al pedepsei aplicate în raport cu așteptările societății față de actul de justiție realizat sub aspectul restabilirii ordinii de drept încălcate, instanța a considerat că lui Zavalîșca Serghei urmează a-i fi stabilite următoarele pedepse: în baza art. 151 alin. (4) Cod penal - închisoare pe un termen de 12 (doisprezece) ani și 6 (șase) luni, cu executare în penitenciar de tip închis; în baza art. 349 alin. (1) Cod penal - închisoare pe un termen de 1 (unu) an, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, definitiv i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 13 (treisprezece) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

4. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către *avocatul Rusu Serghei în numele inculpatului Zavalîșca Serghei*, care invocând temeii pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 16) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârilor pronunțate pe caz, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul Zavalîșca Serghei să fie achitat pe toate capetele de acuzare.

În motivarea recursului se susține că în speță, instanțele de judecată au apreciat probele contrar criteriilor enunțate la art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, ceea ce a creat o aparență falsă asupra unor fapte care trebuiau dovedite și, totodată, s-a soldat cu concluzii eronate asupra realității (HCC nr. 2 din 23.01.2020, & 61). Aprecierea probelor a fost arbitrară sau, cel puțin, nerezonabilă în mod evident (HCC nr. din 23.01.2020, & 52). Ignorând jurisprudența CtEDO și a Curții Constituționale (HCC nr. 2 din 23.01.2020, & 50), instanța de apel a ignorat garanțiile dreptului la un proces echitabil, în special în partea ce ține de aprecierea calității probelor și dacă circumstanțele în care au fost obținute pun la îndoială credibilitatea sau acuratețea acestora; existența sau inexistența posibilității pentru persoană de a contesta autenticitatea probelor și de a se opune utilizării acestora; ponderea probelor, în special dacă acestea au format o parte integrantă sau o parte semnificativă a celor care au stat la baza condamnării, precum și ponderea altor mijloace de probă în cauză (HCC nr. 2 din 23.01.2020, & 50).

În acest sens, se apreciază că sentința este una ilegală, arbitrară, nemotivată și neîntemeiată, fiind afectată de vicii fundamentale și fiind bazată pe erori grave de fapt și de drept.

Instanța de judecată, de la bun început s-a manifestat în defavoarea inculpatului, fapt care se confirmă prin respingerea cererilor și demersurilor părții apărării însoțită de ignorarea totală a drepturilor procesuale ale inculpatei, ignorarea vădită și premeditată a

drepturilor lui la un proces echitabil, garantate de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care primate în ansamblu nu pot fi caracterizate altfel, decât procedurile care se cataloghează ca o încălcare gravă față de principiile de bază ale unui proces judiciar echitabil, conduse cu desconsiderarea totală a drepturilor părții apărării, care prezintă o încălcare fundamentală a dreptului inculpatului la un proces echitabil

4.1. Procurorul de nivelul Curții Supreme de Justiție a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitând inadmisibilitatea acestuia, deoarece recursul ordinar a fost declarat peste termenul prevăzut de lege.

5. Verificând argumentele invocate de recurent în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea recursului ordinar, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, doar în cauzele stipulate în acest articol.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat de către avocatul Rusu Serghei în numele inculpatului, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că, recursul este declarat peste termen.

Potrivit art. 421 Cod de procedură penală, coraportat la art. 401 alin. (2) Cod de procedură penală, inculpatul este în drept să declare recurs ordinar în numele său atât în latura penală, cât și în cea civilă.

Termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărârilor instanței de apel, potrivit prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, este de 30 zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit art. 230 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Reieșind din materialele cauzei, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 17 mai 2022, în prezența inculpatului și a avocatului acestuia Agatii Nadejda (f.d. 14, vol. IV).

La 28 iunie 2022, a fost pronunțată decizia integrală, în ședința de judecată fiind prezent avocatul acestuia, Agatii Nadejda (f.d. 19, vol. IV).

Concomitent, la data de **08 august 2022** avocatul Rusu Serghei în numele inculpatului declară recurs împotriva deciziei instanței de apel, afirmând că nu a depășit termenul de atac, care în cauza dată, expira la 08 august 2022. Însă, Colegiul penal notează că exercitarea termenului de contestare a deciziei instanței de apel pe cale ordinară de atac, expira la data de 29 iulie 2022, și nu la 08 august 2022 după cum afirmă recurentul în cererea de recurs ordinar declarat.

Totodată, Colegiul penal reține că, termenul de declararea al recursului ordinar este absolut și are un caracter imperativ, iar depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita această cale de atac.

De asemenea, Colegiul penal ține să sublinieze în această situație jurisprudența Curții de la Strasbourg, cauza Vieru v. Republica Moldova, nr. 25763/10 din 18.06.2019, prin care a reiterat că, securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului „*res judicata*”, care indică caracterul irevocabil al hotărârilor judecătorești.

În astfel de circumstanțe, raportând speța dată la prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal conchide că, termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar, este depășit, prin urmare, recursul ordinar este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

6. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Rusu Serghei în numele inculpatului Zavalîșca Serghei împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2022, în cauza penală în privința lui *Zavalîșca Serghei XXXXX*, din motiv că este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la *03 februarie 2023*.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Guzun Ion

Catan Liliana